# ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

18. května 2006 *

Ve věci C-343/04,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě Protokolu ze dne 3. června 1971 o výkladu Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech Soudním dvorem podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Rakousko) ze dne 21. července 2004, došlým Soudnímu dvoru dne 10. srpna 2004, v řízení

**Land Oberösterreich**

proti

**ČEZ a.s.,**

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, K. Schiemann (zpravodaj), N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues a E. Levits, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: M. Poiares Maduro,
vedoucí soudní kanceláře: B. Fülöp, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. října 2005,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Land Oberösterreich J. Hintermayrem a C. Hadeyerem, Rechtsanwälte,

— za ČEZ a.s. W. Moringerem, Rechtsanwalt,

— za polskou vládu T. Nowakowskim, jako zmocněncem,

— za vládu Spojeného království M. Bethellem, jako zmocněncem,

— za Komisi Evropských společenství A.-M. Rouchaud a W. Bogensbergerem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. ledna 2006,

vydává tento

## Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 16 odst. 1 písm. a) Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32), ve znění Úmluvy ze dne 9. října 1978 o přistoupení Dánského království, Irska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (Úř. věst. L 304, s. 1, a pozměněné znění s. 77), Úmluvy ze dne 25. října 1982 o přistoupení Řecké republiky (Úř. věst. L 388, s. 1), Úmluvy ze dne 26. května 1989 o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky (Úř. věst. L 285, s. 1) a Úmluvy ze dne 29. listopadu 1996 o přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království (Úř. věst. 1997, C 15, s. 1, dále jen „Bruselská úmluva").

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Land Oberösterreich a ČEZ a. s. (dále jen „ČEZ") ve věci imisí, které mají být způsobovány zemědělským pozemkům, jichž je Land Oberösterreich v Rakousku vlastníkem, tím, že ČEZ provozuje jadernou elektrárnu Temelín, která se nachází na území České republiky.

### Právní rámec

*Bruselská úmluva*

3 Článek 2 první pododstavec Bruselské úmluvy, obsažený v hlavě II, věnované pravidlům příslušnosti, v oddílu 1 nazvaném „Obecná ustanovení", stanoví:

„Nestanoví-li tato úmluva jinak, jsou osoby, které mají bydliště na území některého smluvního státu, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto státu.“ *(neoficiální překlad)*

4 Podle článku 4 prvního pododstavce téže úmluvy:

„Nemá-li žalovaný bydliště na území některého smluvního státu, určuje se příslušnost soudů každého smluvního státu podle jeho vlastních právních předpisů, s výhradou článku 16.“ *(neoficiální překlad)*

5 Článek 5 Bruselské úmluvy, který je obsažen v oddílu 2 uvedené hlavy II, nazvaném „Zvláštní příslušnost“, stanoví:

„Osoba, která má bydliště na území smluvního státu, může být v jiném smluvním státě žalována:

[...]

3) ve věcech týkajících se deliktní nebo kvazideliktní odpovědnosti u soudu místa, kde došlo ke škodné události;

[...]“ (*neoficiální překlad*)

6 Článek 16 Bruselské úmluvy, který tvoří oddíl 5 její hlavy II, nazvaný „Výlučná příslušnost", stanoví:

„Bez ohledu na bydliště mají výlučnou příslušnost:

1) a) pro řízení, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem a nájem nemovitostí, soudy smluvního státu, na jehož území se nemovitost nachází;

[...]" (*neoficiální překlad*)

*Vnitrostátní právní úprava*

7 Paragraf 364 odst. 2 rakouského občanského zákoníku (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch, dále jen „ABGB") stanoví:

„Majitel nemovitosti je oprávněn zakázat svému sousedovi, aby jej obtěžoval takovými imisemi pocházejícími z jeho pozemku, jako jsou odpadní vody, kouř, plyny, teplo, pachy, hluk, vibrace atd. v rozsahu, v němž přesahují v místních poměrech obvyklou úroveň a podstatně omezují místně obvyklé užívání nemovitosti. Přímé přivádění je bez zvláštního právního důvodu za jakýchkoliv okolností nepřípustné."

8 Předkládající soud upřesňuje, že účelem žaloby podané na základě tohoto ustanovení je zabránit imisím, kterým je pozemek vystaven, nebo jim alespoň prostřednictvím vhodných opatření předejít. Uvedená žaloba je podle vnitrostátní judikatury zápůrčí žalobou („Eigentumsfreiheitsklage"), kterou se uplatňuje nárok založený na vlastnickém právu.

9 Paragraf 364a ABGB stanoví:

„Jsou-li nicméně přijatelnou úroveň přesahující imise způsobeny dolem nebo úředně povoleným zařízením na sousedním pozemku, je vlastník půdy oprávněn domáhat se v soudním řízení pouze náhrady škody, i když je škoda způsobena okolnostmi, které nebyly vzaty v úvahu při úředním povolení."

10 Předkládající soud upřesňuje, že takové právo na peněžitou náhradu škody je nezávislé na zavinění a vyplývá z práva upravujícího sousedské vztahy.

**Spor v původním řízení a předběžná otázka**

11 Land Oberösterreich vlastní několik pozemků, užívaných pro zemědělské účely a agronomické zkoušky, na kterých působí zemědělská škola. Tyto pozemky se nacházejí asi 60 km od jaderné elektrárny Temelín, jejíž provoz byl zkušebně zahájen dne 9. října 2000. Tato elektrárna je provozována ČEZ, českým energetickým podnikem, který ze 70% patří českému státu, na pozemku, který tento podnik vlastní.

12 Land Oberösterreich, jako vlastník uvedených pozemků a jelikož se domnívala, že provoz jaderné elektrárny není formou výkonu veřejné moci, ale aktem soukromé hospodářské správy, který může být napaden před občanskoprávními soudy, podala dne 31. července 2001 žalobu proti ČEZ u Landesgericht Linz.

13 Tato žaloba v podstatě směřovala k tomu, aby byla ČEZ uložena povinnost odstranit účinky způsobované ionizujícím zářením pocházejícím z jaderné elektrárny Temelín na pozemky Land Oberösterreich, v rozsahu, v němž tyto účinky přesahují účinky, které by způsobovala jaderná elektrárna provozovaná v souladu s běžnými obecně uznávanými technologickými standardy. Podpůrně se uvedená Land Oberösterreich domáhala, aby bylo nařízeno odstranit nebezpečí způsobované tímto zářením v rozsahu, v němž překračuje nebezpečí, které by způsobovala jaderná elektrárna provozovaná v souladu s běžnými obecně uznávanými technologickými standardy.

14 Podle Land Oberösterreich ionizující záření vypouštěné jadernou elektrárnou Temelín představuje imise ve smyslu § 364 odst. 2 ABGB. Radiace vytvářená touto elektrárnou během současné zkušební fáze a v každém případě nebezpečí kontaminace půdy v případě běžného provozu elektrárny, *a fortiori* v případě její poruchy, přesahují obvyklou místní úroveň a trvale narušují běžné užívání pozemků patřících Land Oberösterreich pro účely bydlení, výuky a zemědělství. Jsou tedy splněny podmínky pro podání žaloby, případně i preventivní, na zabránění imisím.

15 ČEZ tvrdila, že rakouské soudy nejsou příslušné, přičemž zejména uplatňovala, že čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy se nepoužije na žalobu, jejímž účelem je zabránění imisím. Taková žaloba totiž patří do oblasti mimosmluvní odpovědnosti za škodu, a vztahuje se tedy na ni čl. 5 odst. 3 uvedené úmluvy. ČEZ má krom toho za to, že soudní příkaz k ukončení imisí vydaný rakouským soudem by představoval zásah do územní a soudní svrchovanosti České republiky, který by byl v rozporu s mezinárodním právem, a nebyl by na jejím území vykonatelný.

16 Rozsudkem ze dne 17. dubna 2002 se Landesgericht Linz prohlásil za nepříslušný k rozhodování o návrhu Land Oberösterreich. Tento rozsudek byl v odvolacím řízení zrušen Oberlandesgericht Linz, který měl v rozsudku ze dne 19. září 2003 za to, že rakouské soudy jsou příslušné k rozhodnutí takového sporu podle čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy.

17 Oberster Gerichtshof, kterému byl předložen opravný prostředek „Revision" směřující proti posledně uvedenému rozhodnutí, uvádí, že ze spisu nevyplývá, zda jaderná elektrárna Temelín byla předmětem takového úředního povolení, jaké uvádí § 364a ABGB, či nikoliv.

18 Uvedený soud má krom toho za to, že judikatura Soudního dvora neumožňuje s jistotou určit, zda se na žalobu takového typu, jaká může být podána na základě § 364 odst. 2 ABGB, vztahuje čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy, nebo zda splňuje předpoklad uvedený v čl. 5 odst. 3 uvedené Úmluvy.

19 Za těchto podmínek se Oberster Gerichtshof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je nutno pojem *‚řízení, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem'* v čl. 16 odst. 1 písm. a) [Bruselské] úmluvy vykládat tak, že zahrnuje rovněž (preventivní) žaloby na vydání soudního příkazu, podle § 364 odst. 2 [ABGB], kterým se zakazují emise z pozemku na území sousedního státu – jenž není členským státem Evropské unie – které ovlivňují pozemky ve vlastnictví žalobkyně (v tomto případě účinky ionizujícího záření z jaderné elektrárny v České republice)?"

## K předběžné otázce

20 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy musí být vykládán tak, že do kategorie řízení, ‚jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem' ve smyslu tohoto ustanovení, patří žaloba, jejímž účelem je, stejně jako účelem žaloby podané v původním řízení na základě § 364 odst. 2 ABGB, zabránit imisím ovlivňujícím nebo hrozícím ovlivnit pozemky, které osoba podávající žalobu vlastní, které jsou způsobeny ionizujícím zářením z jaderné elektrárny nacházející se na území státu, který sousedí se státem, kde se tyto pozemky nacházejí.

*Úvodní poznámky*

21 Úvodem je třeba uvést, že i když Česká republika nebyla stranou Bruselské úmluvy ke dni, kdy Land Oberösterreich podala žalobu k rakouským soudům, a žalovaná v původním řízení tedy k tomuto dni neměla sídlo na území smluvního státu, není taková okolnost překážkou případného použití článku 16 této úmluvy, jak výslovně vyplývá z jejího článku 4 prvního pododstavce.

22 Kromě toho je namístě připomenout, že podle článku 1 prvního pododstavce Bruselské úmluvy se tato úmluva vztahuje bez ohledu na druh soudu „na věci občanské a obchodní", ale „nevztahuje se zejména na věci daňové, celní a správní". Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že pojem „věci občanské a obchodní" musí být považován za autonomní pojem, který je nutno vykládat s odkazem jednak na cíle a systém uvedené úmluvy, a jednak na obecné zásady, vyvozené ze všech vnitrostátních právních systémů. Tak tedy zejména musí být rozsah působnosti Bruselské úmluvy určen v zásadě podle prvků, které charakterizují povahu právních vztahů mezi účastníky řízení nebo předmět tohoto řízení (viz zejména rozsudek ze dne 16. prosince 1980, Rüffer, 814/79, Recueil, s. 3807, body 7 a 14).

23 Předkládající soud, kterému přísluší analyzovat takové prvky a určit, s ohledem na judikaturu Soudního dvora, zda se Bruselská úmluva vztahuje na spor, který mu byl předložen, se nedotazuje Soudního dvora na výklad článku 1 této úmluvy. S ohledem na tuto okolnost a na níže uvedenou odpověď na položenou otázku se není nutno dále zabývat dosahem uvedeného ustanovení.

*K výkladu čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy*

24 Jak vyplývá z čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy, mají výlučnou příslušnost pro řízení, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem, soudy smluvního státu, na jehož území se nemovitost nachází.

25 V tomto ohledu je třeba připomenout, že za účelem zajištění co možná největší rovnosti a jednotnosti práv a povinností, které vyplývají z Bruselské úmluvy pro smluvní státy a zúčastněné osoby, musí být pojem „řízení, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem" předmětem autonomního výkladu v právu Společenství (viz zejména rozsudek ze dne 10. ledna 1990, Reichert a Kockler, C-115/88, Recueil, s. I-27, bod 8).

26 Z ustálené judikatury také vyplývá, že jelikož ustanovení článku 16 a zejména jeho odstavce 1 písm. a) Úmluvy zavádějí výjimku z obecných pravidel úmluvy o příslušnosti, nesmí být vykládána v širším smyslu, než vyžaduje jejich účel (viz zejména rozsudek ze dne 13. října 2005, Klein, C-73/04, Sb. rozh. s. I-8667, bod 15 a uvedená judikatura).

27 Stanoví-li čl. 16 odst. 1 Úmluvy pro řízení, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem a nájem nemovitostí, výlučnou příslušnost soudů smluvního státu, na jehož území se nemovitost nachází, jde totiž právě o výjimku z obecné zásady zakotvené v článku 4 prvním pododstavci téže Úmluvy, podle nějž, nemá-li žalovaný bydliště na území některého smluvního státu, použije každý smluvní stát vlastní pravidla o mezinárodní příslušnosti (výše uvedený rozsudek Klein, bod 14). Ustanovení uvedeného článku 16 mají krom toho za následek to, že strany jsou zbaveny možnosti volby soudu, kterou by jinak měly, a v určitých případech jsou předvolány k soudu, který není soudem místa bydliště ani jedné z nich (viz zejména výše uvedený rozsudek Reichert a Kockler, bod 9).

28 Pokud jde o cíl sledovaný čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy, vyplývá jak z Jenardovy zprávy k Bruselské úmluvě (Úř. věst. 1979, C 59, s. 1) tak z ustálené judikatury Soudního dvora, že hlavním důvodem pro výlučnou příslušnost soudu smluvního státu, kde se nemovitost nachází, je okolnost, že soud místa, kde se nemovitost nachází, je nejlépe s to rozhodnout spory, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem a nájem nemovitostí (viz zejména rozsudek ze dne 14. prosince 1977, Sanders, 73/77, Recueil, s. 2383, body 11 a 12).

29 Zejména spory týkající se věcných práv k nemovitostem musí být totiž obecně rozhodovány podle pravidel státu, kde se nemovitost nachází, a neshody, které zahrnují, vyžadují často ověření, šetření a znalecké posudky, které musí být provedeny na místě, takže přiznání výlučné příslušnosti soudu místa, kde se nemovitost nachází, který je nejlépe s to, s ohledem na blízkost, zjistit skutkový stav, odpovídá zájmu řádného výkonu spravedlnosti (viz zejména výše uvedené rozsudky Sanders, bod 13, jakož i Reichert a Kockler, bod 10).

30 S ohledem na takto připomenuté zásady výkladu Soudní dvůr rozhodl, že čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy musí být vykládán v tom smyslu, že výlučná

příslušnost soudů smluvního státu, kde se nemovitost nachází, nezahrnuje všechny žaloby týkající se věcných práv k nemovitostem, ale pouze takové žaloby, které spadají do působnosti uvedené úmluvy a zároveň směřují k určení rozsahu, obsahu, vlastnictví nebo držby nemovitosti nebo existence jiných věcných práv k ní a k tomu, aby držitelům těchto práv byla zajištěna ochrana výsad, které vyplývají z jejich právního postavení (výše uvedený rozsudek Reichert a Kockler, bod 11).

31 Jak správně uplatňují ČEZ, vláda Spojeného království a Komise Evropských společenství, nepatří taková žaloba, případně preventivní, na zabránění imisím, jaká byla podána v rámci původního řízení, do kategorie žalob, které byly definovány v předchozím bodě.

32 V tomto ohledu je třeba uvést, že výše uvedená Jenardova zpráva (s. 1, 34 a 35) zdůrazňuje, že takové pravidlo příslušnosti, jaké je upraveno v čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy, které je „založeno na předmětu návrhu", získává uplatnění v případě „sporů, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem".

33 Pokud jde o Schlosserovu zprávu k Úmluvě o přistoupení Dánského království, Irska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska k Bruselské úmluvě (Úř. věst. 1979, C 59, s. 71, bod 163), ta v tomto ohledu zdůrazňuje, že odborníci, ze kterých se skládal výbor, který vypracoval uvedenou zprávu, bez obtíží konstatovali, že žaloby na náhradu škody založené na porušení věcných práv nebo na škodě způsobené na nemovitostech, ke kterým existují věcná práva, nepatří do působnosti čl. 16 odst. 1 písm. a) uvedené úmluvy, jelikož existence a obsah věcného práva, nejčastěji vlastnictví, mají v tomto kontextu pouze zprostředkovaný význam.

34 Ani taková žaloba, případně preventivní, na zabránění imisím, jaká je dotčena v původním řízení, nepředstavuje spor, jehož předmětem je věcné právo k nemovitosti. Základ takové žaloby zajisté spočívá v zásahu do věcného práva k nemovitosti, ale věcná povaha tohoto práva a skutečnost, že se jedná o nemovitost, mají v tomto kontextu pouze zprostředkovaný význam. Jak zdůraznil ČEZ a Komise, nemá tato věcná povaha dotčeného práva a skutečnost, že se jedná o nemovitost, určující vliv na podobu sporu v původním řízení, který by nebyl zásadně odlišný, kdyby právo, jehož ochrana je zajišťována proti namítaným imisím, mělo odlišnou povahu, jako například právo na fyzickou integritu nebo právo k věci movité. Stejně jako u žaloby dotčené v původním řízení je v podstatě účelem takových žalob, aby bylo nařízeno, že osoba, která je původcem takového prokázaného nebo potenciálního zásahu do práva, zejména jelikož nedodržuje běžné obecně uznávané technologické standardy, musí tento zásah ukončit.

35 Je rovněž nutné zdůraznit, že důvody související s řádným výkonem spravedlnosti, na kterých je založen čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy, tak jak byly připomenuty v bodě 29 tohoto rozsudku, nenaleznou uplatnění v případě takové žaloby, popřípadě preventivní, na zabránění imisím, jaká je předmětem původního řízení, a nebrání tedy tomu, aby taková žaloba zůstala mimo rozsah působnosti tohoto ustanovení.

36 Jednak totiž nelze mít za to, pokud jde, jako v projednávané věci, o dvě nemovitosti nacházející se na území dvou různých států, že taková žaloba, jaká je předložena předkládajícímu soudu, by měla být obecně rozhodována spíš podle pravidel jednoho z těchto dvou států než druhého z nich.

37 Jak to v tomto ohledu osvětluje § 364 odst. 2 ABGB, když stanoví, že imise, jejichž odstranění může být nařízeno, jsou imise způsobené „sousedem", které „přesahují v místních poměrech obvyklou úroveň a podstatně omezují místně obvyklé užívání nemovitosti", předpokládá obecně žaloba této povahy zohlednění kritérií vlastních

místu, kde se nachází dotyčné nemovitosti. Lze tedy stěží mít za to, že ustanovení tohoto druhu si zachová výlučnost, pokud vzdálenost obou dotčených nemovitostí může právě způsobit to, že se na tyto nemovitosti budou vztahovat různé obvyklé místní poměry.

38 Kromě toho přezkoumání takové žaloby, jaká je dotčena v původním řízení, nevyžaduje posouzení skutečností, které by vzhledem k tomu, že jsou konkrétněji charakteristické pro místo, kde se nachází pouze jedna ze dvou dotčených nemovitostí, mohly odůvodnit příslušnost soudů jednoho ze dvou zúčastněných států s vyloučením druhého. Tak Soudní dvůr v bodech 15 a 17 rozsudku ze dne 30. listopadu 1976, Bier, zvaného „Mines de potasse d'Alsace" (21/76, Recueil, s. 1735), vydaného ohledně žaloby týkající se odpovědnosti za hmotnou škodu způsobenou pozemku, který se nacházel v jednom členském státě, vypouštěním znečišťujících látek do řeky uskutečňovaným provozem na území jiného členského státu, zdůraznil, že v případě takové situace může místo příčinné události, stejně tak jako místo, kde došlo ke škodě, podle okolností poskytnout zvláště užitečný údaj, pokud jde o dokazování a organizaci procesu.

39 Ve věci v původním řízení, jak vyplývá z předkládacího usnesení, se Land Oberösterreich žalobou domáhá určení, zda účinky, které způsobilo nebo hrozí způsobit ionizující záření z elektrárny Temelín přesahují účinky nebo nebezpečí, se kterými je obvykle spojen provoz elektrárny v souladu s běžnými obecně uznávanými technologickými standardy. Jak správně uvedly ČEZ, vláda Spojeného království a Komise, takové posouzení jasně předpokládá ověření, která musí být ve velké míře provedena v místě, kde se uvedená elektrárna nachází.

40 S ohledem na výše uvedené je namístě na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 16 odst. 1 písm. a) Bruselské úmluvy musí být vykládán v tom smyslu, že se toto ustanovení nevztahuje na žalobu, jejímž účelem je, stejně jako účelem žaloby podané

ve věci v původním řízení na základě § 364 odst. 2 ABGB, zabránit imisím ovlivňujícím nebo hrozícím ovlivnit pozemky, jejichž vlastníkem je žalobce vlastníkem, způsobeným ionizujícím zářením z jaderné elektrárny na území státu, který sousedí se státem, kde se tyto pozemky nacházejí.

## K nákladům řízení

41 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

**Článek 16 odst. 1 písm. a) Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, ve znění naposledy pozměněném Úmluvou ze dne 29. listopadu 1996 o přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království, musí být vykládán v tom smyslu, že se toto ustanovení nevztahuje na žalobu, jejímž účelem je, stejně jako účelem žaloby podané ve věci v původním řízení na základě § 364 odst. 2 rakouského občanského zákoníku (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch), zabránit imisím ovlivňujícím nebo hrozícím ovlivnit pozemky, jejichž vlastníkem je žalobce, způsobeným ionizujícím zářením z jaderné elektrárny na území státu, který sousedí se státem, kde se tyto pozemky nacházejí.**

Podpisy.